

ТИІСТІ ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ ПРАКТИКА GPP

Орындаған : Хатен Е.Н.

Жақсылықова Ф.

Өткелбаева Ә.

Шүренбай Н.

508Б

Тексерген : Абитова А.Ж.

КӘСІПТІК ПРАКТИКА КОДЕКСТЕРІ: GXP

Клиникаға дейінгі зерттеулер, клиникалық сынақтар және өндіріс процесі: GLP, GCP, GMP

Көтерме сауда: GDP Бөлшек сауда және дәріханалық (фармацевтикалық) практика: GP.

GXP ЖАЛҒАСЫ

- GSP-дәрі-дәрмектерді сақтау
- GRP-фамсекторды мемлекеттік реттеу
- GPP (Good Procurement Practice) - дәрі-дәрмек сатып алу Және т. б.

GPP-FIP мен ДДҰ ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ

1992 ж. - GRP бірінші нұсқасы fir әзірленген

1993 ж. - ДДҰ арналары бойынша таратылды

1993 ж. - Fir Токиялық конгресімен мақұлданды

1994-95 жж. ДДСҰ мен федерация шеңберінде
пысықталды.

1997 ж. ДДҰ сарапшылар комитетімен бекітілді
(WHO TRS 885, 1999) ДДҰ ресми құжатының
мәртебесі.

Author 6

WHO/PHARM/DAP/96.1
DISTR.: GENERAL
ORIGINAL: ENGLISH

**GOOD PHARMACY
PRACTICE (GPP)**

**IN COMMUNITY AND HOSPITAL
PHARMACY SETTINGS**

World Health Organization
1996

WHO Technical Report Series
885

**WHO EXPERT COMMITTEE
ON SPECIFICATIONS FOR
PHARMACEUTICAL PREPARATIONS**

Thirty-fifth Report

World Health Organization
Geneva

WHO Expert Committee on Specifications for Pharmaceutical Preparations

Geneva, 21–25 April 1997

Members

Professor I. Addae-Mensah, Chancellor, University of Ghana, Legon, Ghana
(*Rapporteur*)

Professor A.A. Haggag, Vice-Dean, Faculty of Pharmacy, University of Tanta, Tanta, Egypt

Dr M.K. Majumdar, Director, Central Drugs Laboratory, WHO Collaborating Centre for Quality Assurance of Essential Drugs, Calcutta, India

Professor T.L. Paál, Director-General, National Institute of Pharmacy, WHO Collaborating Centre for Drug Information and Quality Assurance, Budapest, Hungary

Secretariat

Mr J.A. Halperin, Executive Vice President and Chief Executive Officer, United States Pharmacopeia, Rockville, MD, USA (*Temporary Adviser*)

Dr J. Idänpään-Heikkilä, Director, Division of Drug Management and Policies, WHO, Geneva, Switzerland (*Secretary*)

Dr S. Kopp-Kubel, Responsible Officer (a.i.), Quality Assurance, Division of Drug Management and Policies, WHO, Geneva, Switzerland

Professor H.G. Kristensen, Department of Pharmaceutics, The Royal Danish School of Pharmacy, Copenhagen, Denmark (*Temporary Adviser*)

Dr T.P. Layloff, Director, Division of Testing and Applied Analytical Development, Food and Drug Administration, St Louis, MO, USA (*Temporary Adviser*)

Dr A.P. Mechkovski, Moscow, Russian Federation (*Consultant*)

Dr J.H.M^oB. Miller, Head of Division III (Laboratory), European Department for the Quality of Medicines, Council of Europe, Strasbourg, France (*Temporary Adviser*)

Mr M.G. Moester, Senior Inspector of Health Care, Department of Health, Rijswijk, Netherlands (*Temporary Adviser*)

Dr M.G. Moester, Senior Inspector of Health Care, Department of Health, Rijswijk, Netherlands (*Temporary Adviser*)

GR ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

- Қоғамдық денсаулық сақтаудағы фармацевтердің жаңа рөлі
- ДДҰ-ның 1988 жылы Нью-Делиде және 1993 жылы Токиода өткен мәжілісі
- Дүниежүзілік денсаулық сақтау ассамблеясы (ВА347 қарары.12, мамыр 1994 ж)

ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

- GPP ережесі "Фармацевтикалық қызмет көрсету«
- , "фармацевтикалық қамқорлық" немесе
- "фармацевтикалық көмек (Pharmaceutical Care)
- Кәсіби практика, оның ортасында пациенттің және
- қауымның мүдделері бар.
- GRR-Фармацевтикалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру тәсілі

GR ИКЕМДІЛІГІ

- . ДДҰ мен FIP ұлттық денсаулық сақтау органдарының құзыретіне басып кіруге және міндетті стандарттарды белгілеуге мүмкіндік бермейді Құжаттың мақсаты- ұлттық фармацевттер қауымдастығына өзгеретін жағдайларды ескере отырып, өзінің кәсіби қызметін дамытуды ұсыну. Тек ұлттық деңгейде ғана әрбір елде қызметтің қандай деңгейіне қол жеткізетінімізді және уақыттың қай кезеңінде ғана анықтауға болады

ТРЕБОВАНИЯ GPP

- Фармацевтің (провизордың) алғашқы қамқорлығы-пациенттердің әл-ауқатына қамқорлық.
- Фармацевтикалық қызмет орталығында: тиісті сападағы дәрі-дәрмектерді және басқа да медициналық мақсаттағы тауарларды босату, пациентке қажетті ақпарат пен кеңестер беру, сондай-ақ ұсынылған дәрілердің әсерлерін, ақпарат пен кеңестерді қадағалау.
- Провизор қызметінің ажырамас бөлігі дәрілерді ұтымды және үнемді тағайындауды және оларды дұрыс пайдалануды насихаттау болуы тиіс.
- Фармацевтикалық қызметтің әрбір элементі нақты тұтынушының қажеттіліктерін ескере отырып, неғұрлым түсінікті және қолжетімді нысанда жүзеге асырылуы тиіс

ҚАЖЕТТІ ШАРТТАР

- фармацевтикалық практиканың іргелі "идеологиясы" экономикалық факторлар да маңызды болғанымен, кәсіби ойлар болуы тиіс;
- провизордың дәріні пайдалану туралы шешімге әсер ету мүмкіндігі болуы тиіс; денсаулық сақтаудың басқа қызметкерлерімен, атап айтқанда дәрігерлермен өзара қарым-қатынас өзара сенімге негізделген серіктестік ретінде қабылдануға тиіс;

ҚАЖЕТТІ ШАРТТАР-2

- фармацевт пациенттер туралы қажетті медициналық және фармацевтикалық ақпаратқа ие болуы тиіс;
- фармацевт пайдаланылатын дәрілік заттар туралы тәуелсіз, толық және уақтылы ақпаратты қажет етеді;
- мамандық бойынша мамандарды даярлау бағдарламалары фармацевтикалық практикада болып жатқан және күтілетін өзгерістерді көрсетуі тиіс.

4 ОСНОВНЫХ РАЗДЕЛА GPP

- Деятельность, относящаяся к сохранению здоровья, избежанию риска заболеваний (население).
- Деятельность, связанная с отпуском и использованием лекарств и других товаров, имеющих отношение к процессу лечения (пациент).
- Деятельность, касающаяся самолечения, включая рекомендации и, в соответствующих случаях, выдачу медикаментов для лечения симптомов, поддающихся самолечению (пациент).
- Деятельность, имеющая отношение к назначению и использованию лекарств (медперсонал).

КІШІ БӨЛІМДЕР (ОПЕРАЦИЯЛАР)

- Негізгі бөлімдердің әрқайсысы операцияға бөлінген.
- Мысалы, № 2 бөлім (демалыс) 6 операциядан тұрады: рецепт алу және оның шынайылығын растау, негізділігін бағалау, рецептін орындау (дайындау және/немесе беру), дәрі-дәрмекті және т. б. сақтауға, пайдалануға қатысты пациентке ақпараттандыру және кеңес беру.

НАЦИОНАЛЬНЫЕ СТАНДАРТЫ

- По каждому из подразделов должны быть разработаны национальные стандарты, охватывающие процессы и необходимые материальные условия:
- - помещения и оборудование
- источники получения лекарств, других товаров и информации,
- уровень подготовки работников, -
- порядок составления и хранения документации

40 СТАНДАРТ

- Құжат бойынша стандарттар қажет 40 позицияға дейін.
- Бекітілгеннен кейін бұл стандарттар осы мамандық қызметкерлеріне жеткізіліп қана қоймай, олардың арасында насихатталуы тиіс

НЕГАТИВНАЯ ТЕНДЕНЦИЯ

- Мұндай үрдіс провизорлардың да, қоғамның да мүдделеріне сәйкес келмейді,
- Ол кәсіби білімнің толық пайдаланылмауына әкеледі және дәріханалардың қызметкерлерін тек экономикалық мүдделерге бағдарлануға итермелейді - көп және қымбат дәрі сату

ЖАЛҒАН ДӘРІЛЕР ҚАУПІ

- Оларды дайындау және өткізу ерекшеліктеріне байланысты қолдан жасалған дәрі-дәрмектерді бақылаудың дәстүрлі әдістерімен: инспекциялау, үлгілерді іріктеп фармакопеялық талдау және т. б. анықтау мүмкін емес.
- ДДҰ сарапшылары мен басқа да мамандардың пікірінше, өткізу жүйесіне күмәнді және субстандарттық дәрілердің енуіне қарсы іс - қимылдың ең сенімді құралы дәріханалық желі қызметкерлерінің, ең алдымен-фармацевттердің өздерінің кәсіби міндеттерін қатаң орындауы болып табылады.

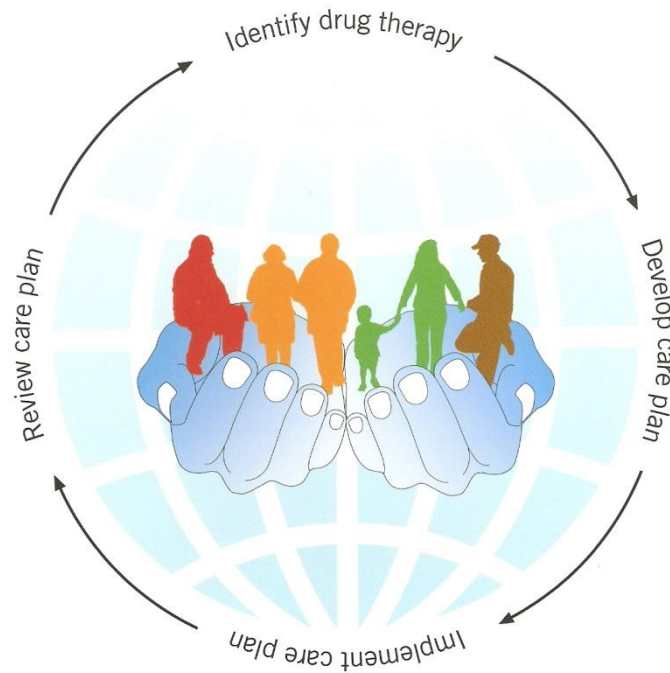
ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕНІ ДАМЫТУ

- 2006 ж. ДДҰ және FIP бірлесіп фармацевтикалық практиканы дамыту бойынша басшылық шығарды
- Бұл жұмыс-екі халықаралық ұйымның көпжылдық ынтымақтастығының нәтижесі.
- Ол бүкіл әлемде өсіп келе жатқан провизорларға қойылатын кәсіби және этикалық талаптарға жауап ретінде пайда болды.

Developing pharmacy practice

A focus on patient care

Working draft for field testing and revision
2006 edition

ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

- Ең кең қабылданған анықтамасы:
"пациенттердің өмір сүру сапасын жақсартатын белгілі бір нәтижелерге қол жеткізу мақсатында фармакотерапияны жауапты ұсыну»
Hepler CD, Strand LM. Opportunities and responsibilities in pharmaceutical care. Am J Hosp Pharm. 1990; 47:533-43.

ПРОВИЗОРДЫҢ ЖАҢА МІНДЕТІ

- Дәрілік терапия саласындағы білім көлемі қарқынды өсуде. Бұл жағдайда дәрігерге жоғары білімі бар басқа денсаулық сақтау қызметкері көмекке келуі тиіс.
- Оның рөлі - пациентке бағытталған және медициналық көмектің популяциялық тәсіліне негізделген дәрі-дәрмектік терапияны оңтайландыру.
- Енді провизор-бұл дәрілік терапияның оңтайлы нәтижелерін қамтамасыз ететін пациентке осындай көмек көрсетуге жауапты денсаулық сақтау маманы.

ПРОВИЗОРЛАР ДАЙЫНДЫҒЫ

- Фармацевтикалық тәжірибе және провизорларды дайындау бір-біріне өзара әсер етеді. Фармацевтикалық ЖОО түлектерінің білім көлемі мен сипаты өзгереді. Бітірушілердің фармацевтикалық практикаға қосылуына қарай, тәжірибенің өзі де өзгереді. Алайда провизорлардың негізгі бөлігі орталықта препараттар болған арнайы білім берудің ескі тұжырымдамасы шеңберінде дайындықтан өткен.

БІЛІМ МЕН ДАҒДЫЛАР

- Бұл мамандардың пациент орналасқан жаңа фармацевтикалық практикаға сәтті қатысуы үшін оларға жаңа рөлге жауап беретін жаңа білім мен дағдыларды алуға мүмкіндік беру қажет. Осы мақсатқа жету үшін олар "7 жұлдызды фармацевт" концепциясын талап еткендей өмір бойы үйренуі тиіс.

«7 ЖҰЛДЫЗДЫ ФАРМАЦЕВТ» КОНЦЕПЦИЯСЫ

- 1997 жылы ДДСҰ FIP-мен бірге фармацевтикалық білім берудің тиісті тәжірибесі туралы құжатта "фармацевт 7 жұлдызды" тұжырымдамасын ұсынды»

Қазіргі провизордың маңызды функцияларына, дағдылары мен міндеттеріне:

«7 ЖҰЛДЫЗДЫ ФАРМАЦЕВТ»

- жоғары сапалы қызмет көрсету
- негізді шешімдерді қабылдау қабілеті,
- менеджерлік және коммуникативтік дағдылар
- лидерлік қасиетті дамыту ;
- білу, үйрену басқа және өзіне өмір бойы оқу,
- ғылыми білімді практикалық мақсатта пайдалану ниеті мен ынтасы.

ҚОРЫТЫНДЫ.

Бұл стандарт арқылы барлық дәріханалардың сапасы теңеседі деген үміттемін, дегенмен сапа стандартын теңестіру жұмысымен қатар, баға стандартын теңестіру орын алса деген қосарым, ұсынысым бар. Қазіргі кезде сапа жарыс емес, баға жарыс дәріханалар арасында үстемдік алып отыр, егерде баға стандарты арқылы баға тепе-теңдігі орын алатын болса, халық бағасы бірдей болған соң сапасы, қызмет көрсету деңгейі жоғары дәріханаға барады.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации. - Москва: Медицина. - 2008. - 720 с.
  2. Косова И.В. Управление и экономика фармации: Фармацевтическая деятельность. Организация и регулирование. Учебник для студентов учреждений высшего профессионального образования. - Издательство: Академия. - 2011. - 384с.
2. Интернет желісі